

Klein Sándorné Steiner Jolán A Férjével

Ez a nővérem, a Joli [Steiner Jolán, 1910--1944/5] és a férje, a Klein Sanyi [Klein Sándor, 1900--1939]. Az Ó utcában a második szomszédunk volt a gangon az ugyancsak Felvidékről jövő Klein Izsák a családjával. Azok vallásosak voltak. A Záli néni, a felesége még sajtlis volt, arra emlékszem. Volt, azt hiszem, öt fiú és két lány. Volt egy Miksa, egy Arnold, egy Móric, egy Malvin, akkor volt egy nő, akit nem tudom, hogy hívtak. Azok kimentek mindenféle, Amerikába mentek meg máshová is. És ott volt a legfiatalabb fiú a Sanyi. Tíz évvel volt idősebb a Jolinál, és udvarolt neki, és engem főzött, hogy ő el akarja venni feleségül. Négy éves volt a Joli, amikor a Sanyi azt mondta, hogy megvárja. És meg is várta. 1927-ben volt az esküvő. Amikor Izsák bácsi meghalt, Záli néni elment a lányához, aki a Felvidéken élt, Gálszécsen, és átadták a lakást a Sanyinak és a Jolinak, és ott született a Mari.

Jolán négy polgárit végzett [lásd: polgári iskola], és tanult zongorázni, elég jól is zongorázott. És aztán varrodába járt, megtanult varrni, és nagyon rendesen varrt. És tudom, hogy volt otthon, még az Ó utcában egy Singer varrógép, amin ő vállalt munkát, varrt is otthon.

1939 júniusában Sándor egy rossz lépésnél sérvet kapott. És akkor a Zsidókórházba ment, ahol megműtötték. A műtét sikerült, minden rendben volt, elmentünk látogatóba, elmentünk haza, és a Jolán valami miatt visszament. És embóliában meghalt ott, mikor a Jolán ott volt. Ez borzalmas volt.

Amikor a háború után hazatértem, a házmesterné fogadott engem, és elmesélte, hogy mi történt a családommal. Elmondta, hogy az anyám, a nővérem, Jolán és a lánya, Mari eltűntek, nem tud semmit, de úgy hallotta, hogy a lágerben meghaltak. A nők elmentek egy hadiüzembe, varrodába. Hogy hová, azt pontosan nem tudom, de a Jolán révén anyám is meg a Mari is elmentek ebbe a hadiüzembe, hogy ott talán megmenekülnek. És az egész hadiüzemet, úgy, ahogy volt, vitték ki, azt hiszem, Bergen-Belsenbe. Aztán nem sokkal később megjött a Mari is, Jolán lánya a táborból. Mari 1929-es születésű, tizenöt éves volt akkor. Először a Rumbach utcában lakott, és aztán jött velünk lakni a Tanács körútra. Hivatalosan nem adoptáltuk, de nálunk lakott, a mi nevünket vette föl, nálunk tanult -- akkor még középiskolás volt, később egyetemre járt. Nálunk lakott talán 1954-

ig. Aztán elment újságíró-iskolába, és ott ismerkedett össze Lakatos Ernővel, és akkor házasodtak össze. Az Ernő katona volt, valamilyen hadnagy vagy mi volt, és kaptak a honvédségtől lakást, és odamentek, és ott születtek a gyerekek. 1956-ban már mind a két gyerek megvolt.